

prima instanță: E.Minciuna

DECIZIE

07 septembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de Suroceanu Iurie în cadrul procesului de insolabilitate al societății cu răspundere limitată "Rom-Prim", cererea depusă de Suroceanu Iurie împotriva Băncii Comerciale "Moldincombank" societate pe acțiuni privind declararea nulității contractului de ipotecă, schimbarea statutului din creditor garantat în creditor chirografar,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2016 prin care s-a restituit cererea solicitantului Suroceanu Iurie,

c o n s t a ț ă:

Prin Hotărîrea Curții de Apel Economice din 16 iunie 2011, a fost intentat procesul de insolabilitate față de societatea cu răspundere limitată FPC „Rom Prim” și a fost desemnată în calitate de administrator al procesului de insolabilitate Întreprinderea Individuală „Selevestru Irina”. S-a convocat prima adunare de raportare și de validare a creanțelor pentru 19 septembrie 2011, propunîndu-se creditorilor să depună creanțele la Curtea de Apel Economică.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău nr.2c-184/12 din 24 mai 2013 a fost confirmată legalitatea Hotărîrilor Adunării creditorilor societății cu răspundere limitată FPC „Rom-Prim” din data de 18 mai 2013, instanța de insolabilitate aplicînd în privința debitorului procedura de restructurare și desemnînd în funcția de administrator al insolabilității societății cu răspundere limitată FPC „Rom-Prim” în procedură de restructurare pe Selevestru Irina.

Prin Hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 15 august 2013 a fost aprobat planul procedurii de restructurare, a fost încetată procedura de restructurare și aplicată față de debitorul societatea cu răspundere limitată FPC „Rom-Prim” procedura de executare a planului procedurii de restructurare.

La 13 iunie 2016 Suroceanu Iurie a depus cerere împotriva Băncii Comerciale "Moldincombank" societate pe acțiuni solicitînd declararea nulității contractului de ipotecă încheiat între societatea cu răspundere limitată FPC „Rom-Prim” și Banca

Comercială "Moldinconbank" societate pe acțiuni, schimbarea statutului din creditor garantat în creditor chirografar a Băncii Comerciale "Moldinconbank" societate pe acțiuni.

În motivarea cererii a indicat că Banca Comercială „Moldinconbank” societate pe acțiuni a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Rom-Prim” un contract de ipotecă prin care a fost ipotecat în folosul băncii bunul imobil din mun. Chișinău, șoseaua Hîncești 182. La momentul încheierii contractului de ipotecă în privința acestui bun au fost semnate mai multe contracte de investiții, inclusiv cu Suruceanu Iurie, iar investitorii primind dreptul asupra bunului, iar societatea cu răspunderea limitată „Rom-Prim”, neavînd dreptul să dispună de el fără acordul investitorilor.

La încheierea contractului de ipotecă nu a fost cerut acordul vreunui investitor. Ulterior, societatea cu răspundere limitată „Rom-Prim” a intrat în proces de insolvabilitate, iar Banca Comercială „Moldinconbank” societate pe acțiuni a fost validat în calitate de creditor garantat în privința acestor bunuri imobile, în temeiul contractului de ipotecă, iar Suruceanu Iurie a fost validat ca creditor garantat în temeiul contractului de investiții.

Consider că contractul de ipotecă, încheiat între Banca Comercială „Moldinconbank” societate pe acțiuni și societatea cu răspundere limitată „Rom-Prim” este lovit de nulitate absolută, dat fiind faptul că la momentul semnării contractului de ipotecă în privința bunurilor imobile ipotecate, erau deja semnate contracte de investiții.

De asemenea indică că Băncii Comerciale „Moldinconbank” societate pe acțiuni urmează a-i fi schimbat statutul din creditor garantat în creditor chirografar în ceea ce privește aceste bunuri imobile, iar instanța de insolvabilitate urmează să introducă modificările în tabelul creanțelor.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2016 s-a restituit cererea depusă de Suruceanu Iurie împotriva Băncii Comerciale "Moldinconbank" privind declararea nulității contractului de ipotecă, depusă în cadrul procesului de insolvabilitate al societății cu răspundere limitată "Rom-Prim".

La 08 iulie 2016 Suruceanu Iurie a depus recurs asupra încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2016, solicitînd admiterea recursului și casarea încheierii recurate, cu restituirea cauzei în instanța de insolvabilitate, pentru examinare în fond.

În motivarea cererii de recurs a invocat că, nu este de acord cu încheierea contestată. Invocînd un litigiu de drept ce ține de masa debitoare, anume instanța de insolvabilitate dispune de competență exclusivă pentru judecare pretenției înaintate, în temeiul art.5 alin.2) din Legea insolvabilității.

Consideră că anume instanța de insolvabilitate urmează să examineze cererea deoarece prin pretenția înaintată nu se contestă creanța propriu zisă a băncii, ci anularea contractului de ipotecă și ca consecință modificarea categoriei creanței din garantată în chirografar, fără a se contesta valoarea creanței.

La 06 septembrie 2016 Suruceanu Iurie a depus supliment la cererea de recurs depusă, la 08 iulie 2016 invocînd că potrivit parcticii judiciare naționale și jurisprudenței CETO asemenea litigii sunt examinate anume de către instanța de insolvabilitate și nici de cum de către instanța de drept comun.

Menționează că bunul situat pe șos. Hîncești 182, ipotecat în folosul Băncii Comerciale „Moldincombank” societatea pe acțiuni face parte din masa debitoare a

societății cu răspundere limitată „Rom-Prim” în proces de insolabilitate, iar cererera înaintată invocă un litigiu de drept referitor la legalitatea ipotecării unei părți din masa debitoare.

Consideră că instanța de insolabilitate dispune de competență exclusivă în judecarea prezentului litigiu.

Potrivit art.426 alin.(3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu criticile invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 procesul de insolabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Articolul 8 alin. (1) din Legea respectivă stabilește că hotărârile și încheierile instanței de insolabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În acest sens, referitor la termenul recursului colegiul constată că încheierea Curții de Apel Chișinău prin care s-a restituit cererea depusă de Suruceanu Iurie împotriva Băncii Comerciale”Moldinconbank” privind declararea nulității contractului de ipotecă, a fost emisă la data de 17 iunie 2016.

Recursul asupra încheierii respective a fost depus de către recurentul Suruceanu Iurie, la 08 iulie 2016.

Conform scrisorii de comunicare, în adresa recurenteii a fost expediată copia încheierii la 23 iunie 2016, prin urmare, instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și întru respectarea dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 din Convenția europeană a drepturilor omului, consideră recursul ca depus în termen.

Din probatoriul prezentat instanței de recurs se conchide că în cadrul procesului de insolabilitate al societății cu răspundere limitată ”Rom-Prim”, Suruceanu Iurie a depus cerere împotriva Băncii Comerciale ”Moldinconbank” societate pe acțiuni prin care a solicitată declararea nulității contractului de ipotecă încheiat între Băncii Comerciale”Moldinconbank” societate pe acțiuni și societatea cu răspundere limitată FPC „Rom-Prim” și schimbarea statutului din creditor garantat în creditor chirografar.

Ținând cont de prevederile art.355 și 38 Codul de procedură civilă, competența de judecare în primă instanță a cererilor de declarare a insolabilității aparține curților de apel în circumscripția căreia își are sediul debitorul insolabil.

Potrivit art.2 din Legea insolabilității nr.149 din 29 iunie 2012 prin noțiunea de *masă debitoare se subînțelege* – bunuri, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la

data intentării procesului de insolvabilitate, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sînt pasibile de executare silită.

Potrivit art.5 din Legea insolvabilității alin. (1) și (2) cererea de intentare a procesului de insolvabilitate se examinează de către instanța de judecată (instanța de insolvabilitate) în conformitate cu competența jurisdicțională stabilită în **Codul de procedură civilă** și în prezenta lege. Instanța de insolvabilitate dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolvabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform **Codului de procedură civilă**.

În acest sens, Colegiul conchide că, instanța de insolvabilitate dispune de competență, exclusivă, la judecare, în cadrul procesului de insolvabilitate, a litigiilor ce țin nemijlocit de masa debitoare și a circumstanțelor relevante cauzei.

De asemenea instanța de recurs denotă că contractul de ipotecă încheiat între Banca Comercială ”Moldinconbank” societate pe acțiuni și societatea cu răspundere limitată FPC „Rom-Prim” a fost încheiat înainte de intentarea procesului de insolvabilitate față de societatea cu răspundere limitată FPC „Rom-Prim”.

Din conținutul normelor enunțate, se deduce că legea procesual civilă a stabilit expres cererile care pot fi examinate în procesul de insolvabilitate, care este una specifică și strict determinat de lege. Articolul 33¹ din Codul de procedură civilă prevede că, judecătorii examinează și soluționează în fond toate pricinile civile, dacă legea nu prevede altfel.

În astfel de circumstanțe Colegiul consideră că, pretențiile înaintate de Suruceanu Iurie împotriva Băncii Comerciale ”Moldinconbank” societate pe acțiuni cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă, nu se încadrează în categoria litigiilor a căror competență de examinare beneficiază instanța de insolvabilitate.

În speță, instanța de insolvabilitate a constatat că cererea înaintată de Suruceanu Iurie nu poate fi examinată de instanța de insolvabilitate.

Prin urmare reieșind din prevederile art. 170 lit. b) din Codul de procedură civilă, judecătorul restituie cererea de chemare în judecată dacă instanța nu este competentă să judece pricina.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că, persoană avînd, la nivel intern, o pretenție care poate da naștere unei acțiuni în justiție poate depinde nu doar de conținutul propriu-zis al dreptului cu caracter civil relevant, astfel cum este definit în dreptul național, ci și de existența unor bariere procedurale („procedural bars”), care împiedică sau limitează posibilitățile de sesizare a unei instanțe cu eventuale plângeri (Fayed împotriva Regatului Unit, pct. 65).

Art. 6 § 1 din Convenție se poate aplica în această ultimă categorie de cauze [Al-Adsani împotriva Regatului Unit (MC), pct. 47; McElhinney împotriva Irlandei (MC), pct. 25]. Pentru a aprecia dacă există un „drept” cu caracter civil și pentru a stabili care este încadrarea – materială sau procedurală – care trebuie aplicată unei restricții, trebuie, înainte de toate, să se țină seama de formularea dispozițiilor dreptului național și de modul în care le-au interpretat instanțele interne (Masson și Van Zon împotriva Țărilor de Jos, pct. 49). Dincolo de aparențe, este necesar să se examineze modul în care dreptul intern încadrează o restricție specifică și să se discearnă realitatea (Van Droogenbroeck împotriva Belgiei, pct. 38).

Fiecare justițiabil are dreptul să prezinte în fața unei instanțe orice contestație referitoare la „drepturile și obligațiile sale cu caracter civil”.

Astfel, art. 6 § 1 consacră „dreptul la instanță”, între care dreptul de acces, și anume dreptul de a sesiza instanța în materie civilă, constituie un aspect (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 36). „Dreptul la instanță”, la fel ca și dreptul de acces, nu are un caracter absolut: drepturile pot da naștere la limitări, dar nu pot restricționa accesul liber al unui individ într-un mod sau până la un punct astfel încât dreptul să fie afectat în însăși esența sa [Philis împotriva Greciei, pct. 59; De Geouffre de la Pradelle împotriva Franței, pct. 28; și Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 229].

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea recurată este legală și întemeiată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Suruceanu Iurie ca fiind neîntemeiat și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Suruceanu Iurie.

Se menține încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2016, adoptată în cadrul procesului de insolvență a societății cu răspundere limitată ”Rom-Prim”, prin care s-a restituit cererea lui Suruceanu Iurie împotriva Băncii Comerciale ”Moldinconbank” societate pe acțiuni privind declararea nulității contractului de ipotecă, schimbarea statutului din creditor garantat în creditor chirografar,

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filncova

Maria Ghervas

Dumitru Mardari